

Park Kiadó - Könyvklubja: Brunelleschi Kupolája

2010 november 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ross King nagyszerű művészettörténészhez méltó, igényes munkával mutatja be a világhírű firenzei dóm, a Santa Maria del Fiore építésének kalandos történetét.

A jelenlegi Dómot, Firenze főtemplomát 1296-ban kezdték építeni a korábbi, jóval kisebb Szent-Reparata-bazilika helyén. Első építőmestere Arnolfo di Cambio (1250 k.-1302) volt, azonban korai halálával már a 14. század első évtizedében megakadt a nagyszabású építkezés. Ekkor még csak a főhomlokzat első szintje készült el és a mellékhajók homlokzati falának néhány pillérköze. Több szakaszban több építész - köztük Francesco Talenti, Giotto, Andrea Pisano és Giovanni di Lapo Ghini - közreműködésével többször változtattak az eredeti terven. Végül 1368-ban a külön az erre a célra létrehozott bizottság megállapodott egy végleges változatban, amelyhez kötelező érvénnyel tartaniuk kellett magukat az elkövetkező évtizedek építőinek is.

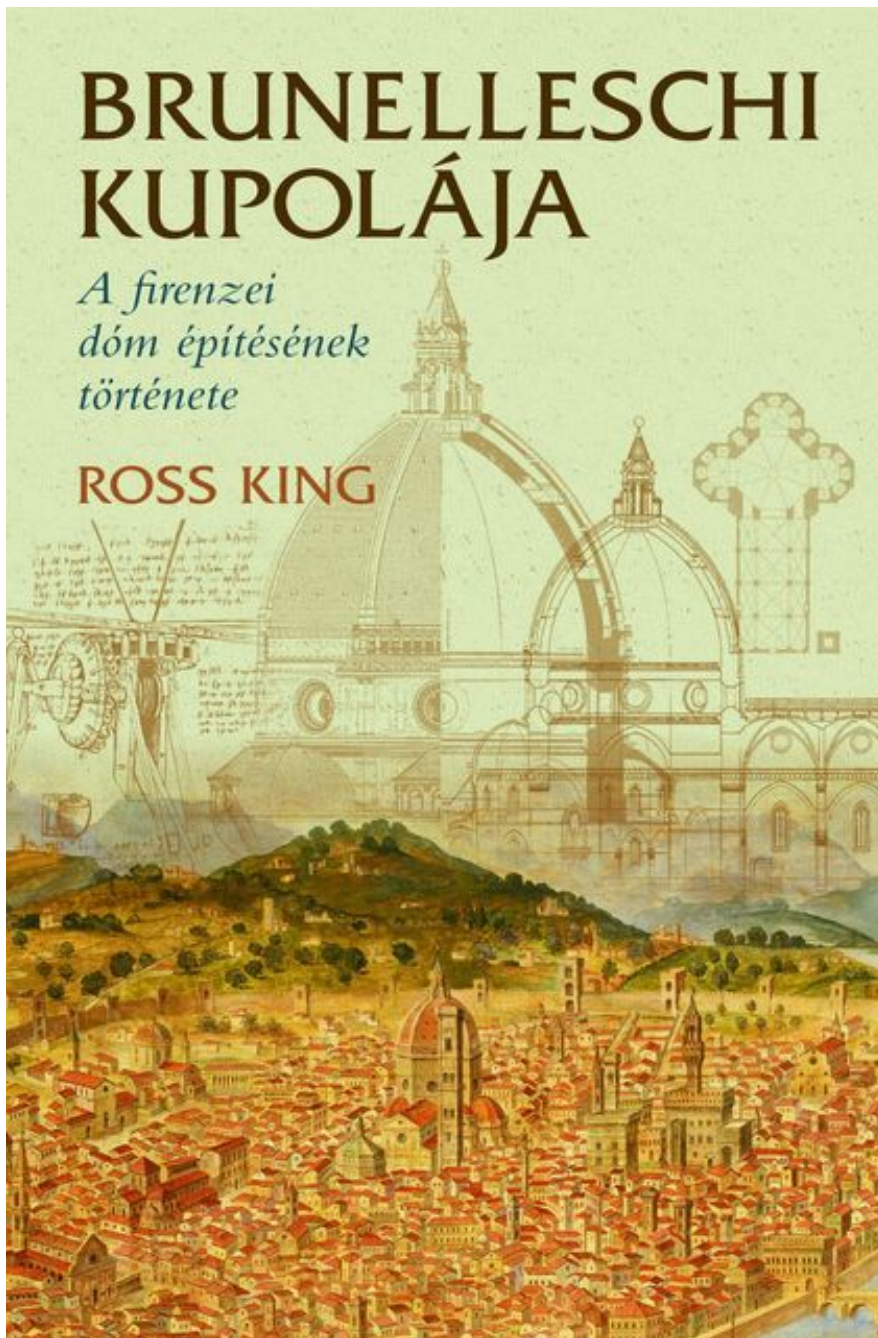

Ez az építési terv lényegében már eleve meghatározta a majdani kupola méretét és alakját. A kupoladobnál 45 méter fesztávolságú, közel 100 méter magas boltozat műszaki megvalósítása azonban még évtizedekig komoly fejtörést okozott a mestereknek, így 1417-ben külön pályázatot írtak ki az építésére. Szilárd állványzat, aládúcolás nélkül a kupolaépítést lehetetlennek tartották. Olyan képtelen ötletek is felmerültek, hogy faállványzat helyett mesterséges hegyet emelnek a kupola helyén, melynek földjébe sok aprópénzt rejtenek el, hogy a munka végén a szegények ingyen elhordják a törmeléket. Végül is [Filippo Brunelleschi](#) egyedülálló terve győzött, mely lemondott a szilárd állványzatról. Helyette támasztóívekkel és konzolokkal összekapcsolt különböző vastagságú kettős héjazatot építve haladt felfelé. Ezekre mozgatható állványt szerelgetett, amely a kupolával együtt győztesen növekedett. A helyi hagyomány szerint Brunelleschi felszólította a kétkedvet, hogy állítsanak a hegyére egy tojást az asztalra. Amikor ezt egyik sem tudta felborulás nélkül megtenni, maga az asztalhoz kocintva a tojást kicsit behorpasztotta, és az állványon megállt. Az anekdota szerint a vetélytársak elnémultak és Brunelleschi kupolája hegyén behorpasztott tojás formájú lett. A Dóm külső oldalfalait Giotto tervei szerint márványintarzia borítja. A nyugatra néző, Arnolfo di Cambio-féle befejezetlen főhomlokzatot még 1588-ban lebontották, majd a mai formáját a 19. században alakították ki.

A kiállításon látható makett annak a teljes katedrálismodellnek lehetett a része, amelyet a Santa Maria del Fiore dóm építőbizottsága 1429-ben rendelt meg Brunelleschitől, hogy átfogó képet kapjon a folyamatban lévő munkákról az építkezésnek abban a szakaszában, amelyben a kupola építése a végéhez közeledett, és már a lanterna

tervezésére kellett gondolni. A kutatók egyetértenek abban, hogy a modell a kupola építésével egy időben, mindenképp 1465 előtt készült, amikor is elkezdődött a márványburkolás és némiképp módosították a Brunelleschi tervezte struktúrát.

"Ki hinné, hogy egy templomi kupola kitalálása és megépítése ilyen lebilincselő történet lehet? {...} Ritka alkalom, hogy testközelből figyeljük a reneszánsz géniust, amint épp világraszóló remekművet alkotja..." - írja könyvében, **Rényi András**, az ELTE Művészettörténeti Intézetének vezetője.

A könyv megrendelhető a www.parkkiado.hu oldalon.

<http://www.parkkiado.hu/konyv.php?id=381&katid=K&alkatid=13>

Flag Polgári M?hely

Ajánló